

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNIT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNIT**

Bc. Lucia Prezbruchová

INFormátor I.

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11, 850 01
Bratislava

Autor UZ: Bc. Lucia Prezbruchová

Kontakt na autora UZ: Základná škola, Ivana Krasku, Trebišov;
prezbruchova@zskrasku.tv

Názov: INFormátor I.

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Martin Farbar

ISBN 978-80-565-0352-2

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

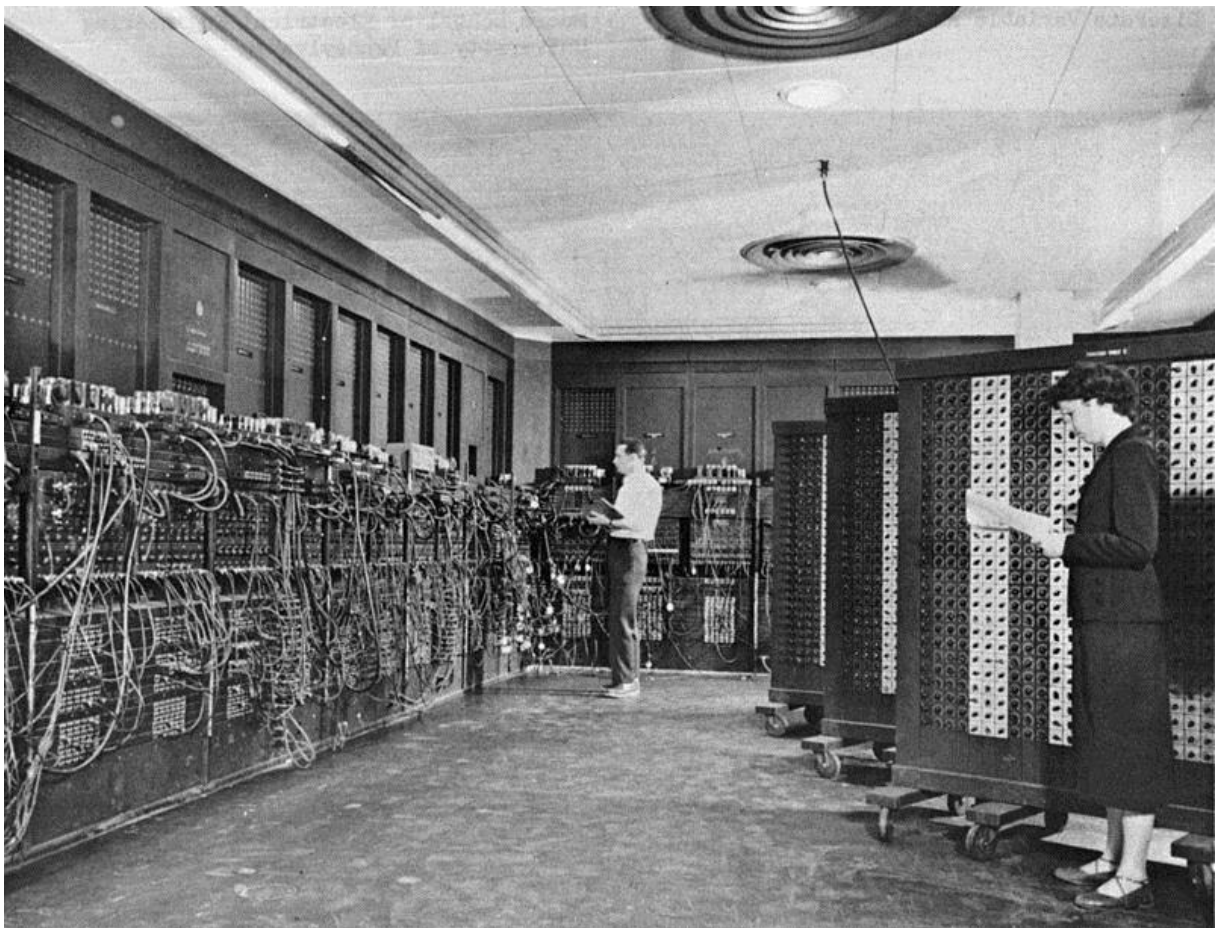
Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah

1. Počítač a jeho časti	4
2. Hardvér	8
3. Softvér	11
4. Vyhľadávanie informácií na internete	17
Bibliografia	19

1. Počítač a jeho časti

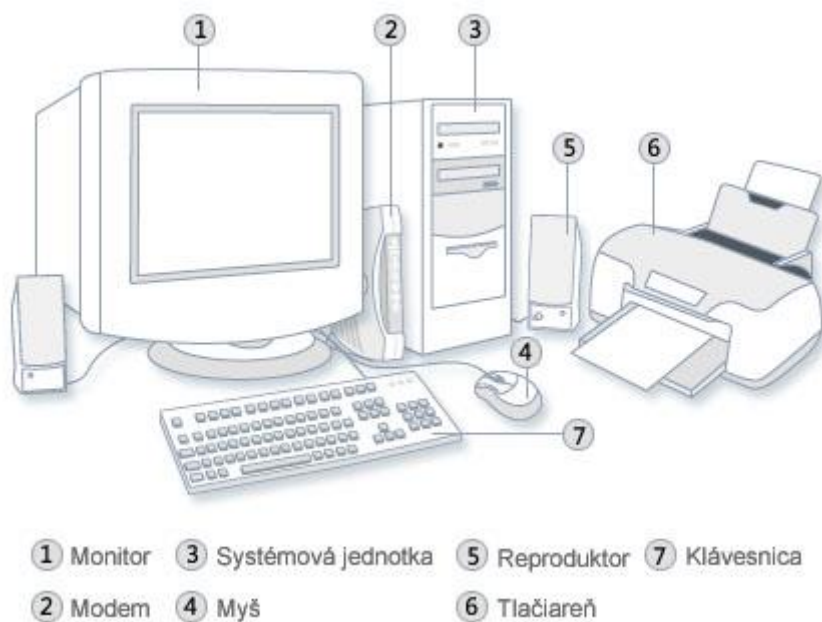
Počítač je zariadenie alebo stroj na realizáciu výpočtov alebo riadenie operácií vyjadriteľných číselnými alebo logickými výrazmi. Počítače sa skladajú z komponentov, ktoré vykonávajú čiastkové, dobre definované funkcie. Komplexné vzťahy medzi týmito komponentami dávajú počítačom schopnosti spracovávať informácie. Ak je správne nakonfigurovaný (zvyčajne programovaním), možno počítač použiť na reprezentáciu aspektu problému alebo časti systému (pozri modelovanie). Ak sa takto nakonfigurovanému počítaču dodajú vhodné vstupné údaje, môže automaticky problém vyriešiť alebo predvídať správanie systému. (Wikipédia, 2014)

Obrázok 1 - Eniac - jeden z prvých počítačov

Používatelia stolných počítačov vedia, že počítač sa neskladá iba z jednej časti. Počítač je v skutočnosti systém zložený z mnohých častí, ktoré navzájom spolupracujú. Viditeľné, fyzické časti, ktorých je možné sa dotknúť, sa spolu nazývajú hardvér. (Na druhej strane pojem softvér sa vzťahuje na inštrukcie alebo programy, ktoré riadia činnosť hardvéru.)

Na nasledujúcom obrázku je znázornený najbežnejší hardvér v systéme stolného počítača. Jednotlivé systémy môžu vyzeráť odlišne, obsahujú však väčšinu týchto častí. Prenosný počítač má podobné časti, ktoré sú však spojené do jedného celku veľkosti zošita. (Microsoft, 2014)

Obrázok 2 - Počítač a jeho časti

Úloha 1. Vyškrtaj nasledujúce slová v osemsmierovke a ostane ti 21 písmen tvoriacich tajničku:

klávesnica, reproduktor, monitor, tlačiareň, text, myš, skrinka, fotka, skener, toner, obrázok

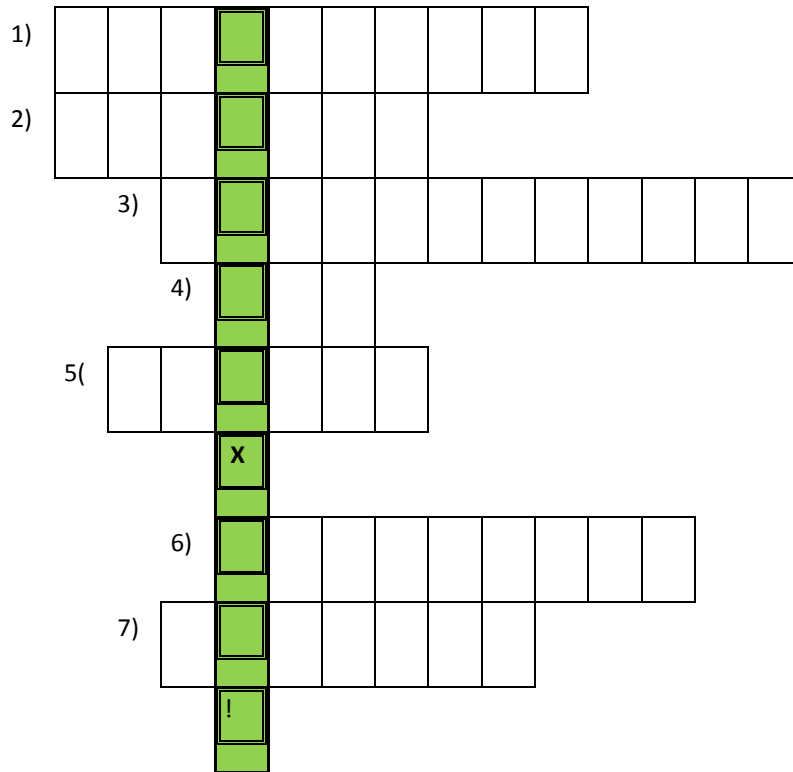
A	C	I	N	S	E	V	Á	L	K	P	O
O	Z	N	Á	K	F	M	Z	S	Á	T	B
K	R	E	P	R	O	D	U	K	T	O	R
T	M	O	N	I	T	O	R	E	L	N	Á
E	Y	A	D	N	K	N	É	N	Č	E	Z
X	Š	A	S	K	A	T	I	E	P	R	O
T	C	T	L	A	Č	I	A	R	E	Ň	K

Úloha 2. Doplň správne výrazy a získaš tajničku.

- 1) Texty píšeme pomocou .....
- 2) Mozog počítača skrýva počítačová .....
- 3) Hudbu si vypočujeme cez .....
- 4) Časť počítača, ktorou ovládame kurzor je .....
- 5) Prístroj, ktorý slúži na prenášanie fotografií do počítača sa nazýva .....

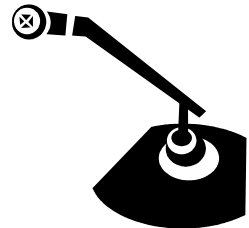
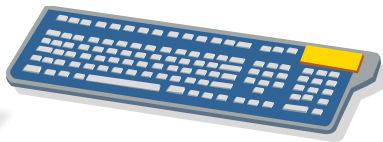
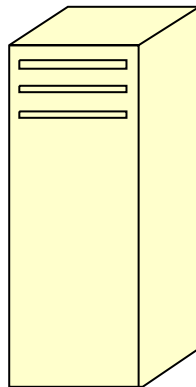
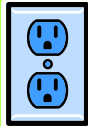
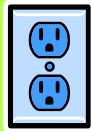
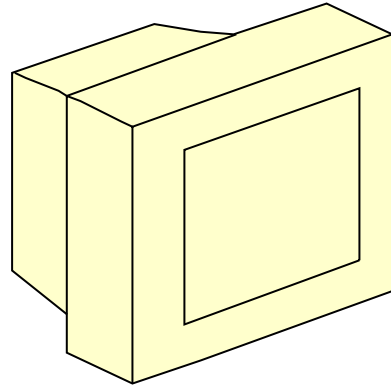
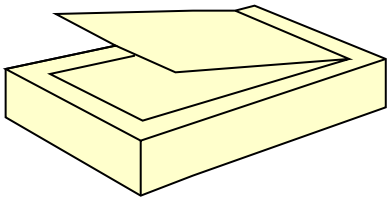
6) Prístroj na tlačenie obrázkov a textov je .....

7) Časť počítača, ktorá zobrazuje výstupy z PC nazývame .....

Úloha 3: pomenuj všetky časti počítača

Správne pospájaj zapojenie počítača a dopíš názvy častí počítača!

2. Hardvér

Hardvér (angl. *hardware* alebo *HW*) je súhrnný názov pre technické vybavenie počítača a počítačových komponentov.

Medzi hardvér patria všetky počítače a ich súčasti, periférie (zobrazovacie jednotky, zariadenia na vstup a výstup údajov) a tiež aj zariadenia, ktoré je možné pripojiť k počítaču.

V úvodzovkách „všetko, čo sa dá chytiť“, čiže **všetko hmotné** čo patrí k počítaču. (Wikipédia, 2014)

Obrázok 3 - Vstupné, výstupné a vstupno-výstupné zariadenia počítača

ÚLOHA 1: Zvýrazni farebne zariadenie podľa zadania.

VSTUPNÉ

VÝSTUPNÉ

VSTUPNO-VÝSTUPNÉ

Mikrofón
Počítač
Monitor
Tlačiareň
Skener
Kopírovacie zariadenie
Multifunkčné zariadenie
Slúchadlá
Reproduktory
Myš
Klávesnica
Tablet
Digitálny fotoaparát
Tauchpad
Joystick
Trackpoint
Projektor
Zvuková karta
Grafická karta
Digitálna kamera
CD
DVD
USB kľúč

Úloha 2: Vypracuj nasledujúce úlohy

- Hardvér je _____ vybavenie počítača.

Je to všetko, čo môžeme _____.

- Softvér je _____ vybavenie počítača. Nedá sa _____.
- Zariadenia, ktoré môžeme k počítaču pripojiť rozdeľujeme na vstupné a výstupné.

Ku každému uved' aspoň tri príklady:

vstupné zariadenia: _____

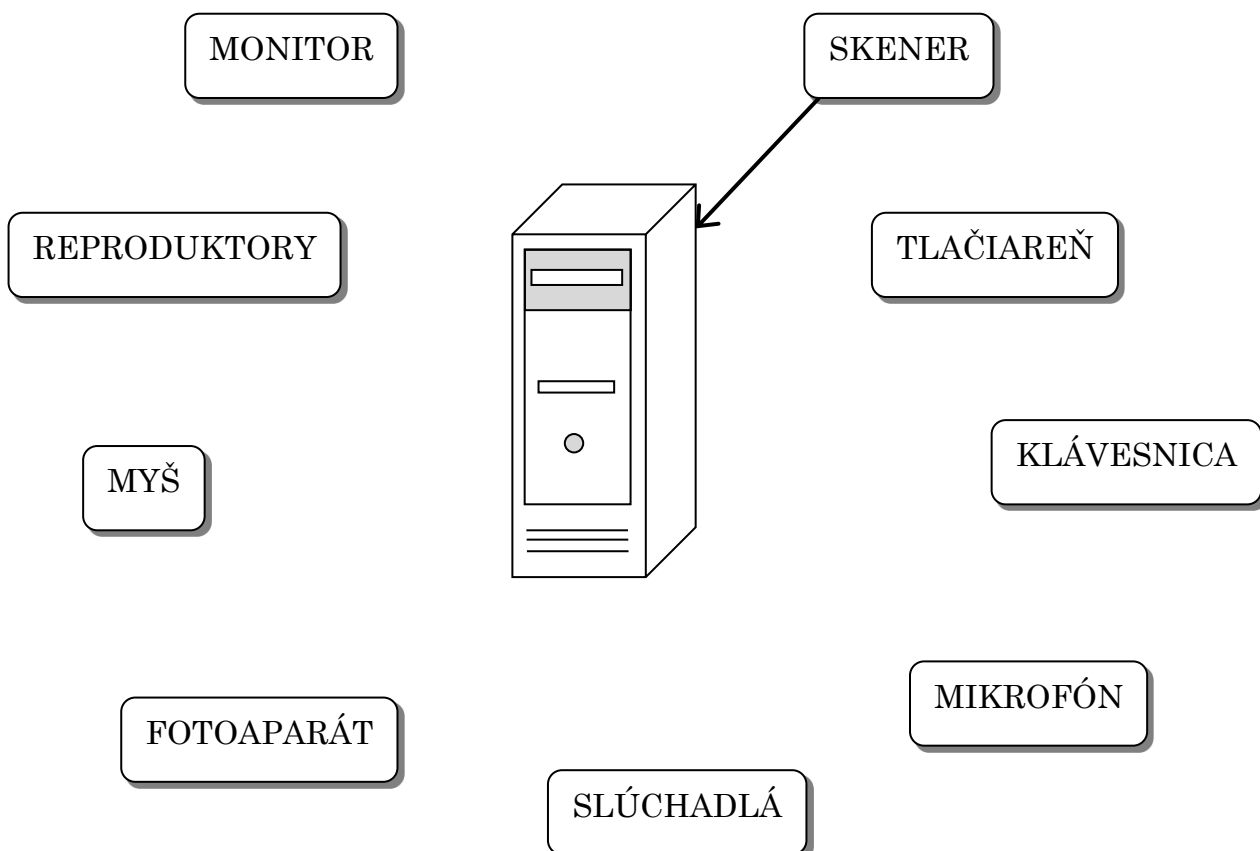
výstupné zariadenia: _____

- Na nasledujúcom obrázku je počítač a okolo neho sú rôzne zariadenia, ktoré môžeme k nemu pripojiť.

Ak je zariadenie vstupné, šípku nasmeruj k počítaču.

Ak je výstupné, tak šípku nasmeruj opačne.

3. Softvér

Softvér (angl. software alebo SW) je označenie pre programové vybavenie počítača alebo súhrn všetkých programov, ktoré sa dajú použiť na výpočtovom zariadení. Má nemateriálnu povahu, hovoríme o vývoji softvéru. Rozlišujeme systémový softvér a aplikačný softvér.

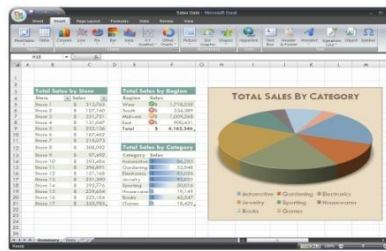
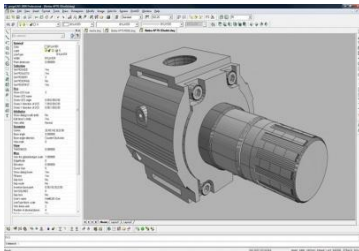
Medzi softvér zaraďujeme tak operačné systémy a ovládače zariadení, ako aj všetky druhy aplikačných programov, napríklad textové editory a iné kancelárske aplikácie, grafické aplikácie, aplikácie na prehrávanie multimédií, hry . (Wikipédia, 2014)

Obrázok 4 - Aplikačný softvér

Úloha 1: Vypracuj pracovný list - Softvér

1. Doplňte k obrázkom názvy skupiny programov

2. Označte iba tie výroky, ktoré sú pravdivé

- Software je programové vybavenie počítača
- Operačný systém nemusí byť v každom počítači
- Užívateľské programy sú programy širokého použitia pre celú verejnosť
- Freeware je software poskytnutý zdarma
- Program je postupnosť programov, ktoré sa vykonávajú v ľubovoľnom poradí.

3. Doplňte vety:

a. Súbor programov v počítači nazývame pojmom

.....

b. Postupnosť príkazov, ktorá riadi činnosť hardwaru sa nazýva

.....

c. V každom počítači musí byť nahratý program, ktorý sa nazýva

.....

4. Vymenujte činnosti, ktoré zabezpečuje operačný systém:

.....
.....
.....

5. Vymenujte 6 konkrétnych príkladov aplikačného softwaru

.....

6. Pospájajte správne jednotlivé možnosti / napr. 1a, 2b.../ :

a. Software voľne šíriteľný zdarma	1. public domain
b. Skušobné verzie programov, funkčné určitý čas	2. komerčný software
c. Plne funkčné programy, zakúpiteľné za plnú cenu	3. freeware
d. Programy k voľnému používaniu zdarma pričom autori sa vzdávajú autor. práv a užívatelia si ich môžu meniť	4. beta verzie

7. Čo z nasledujúceho je operačný systém?

- Lotus 123
- PowerPoint 2000
- Window XP
- Netscape

8. Ktorý softvér by ste použili na vytvorenie klasického listu?

- Softvér na prezeranie webu
- Softvér na prácustabuľkami
- Účtovnícky softvér
- Softvér na spracovanie textu

9. Ktorá z nasledujúcich úloh je funkciou operačného systému?

- Dopĺňanie dát do tabuľky
- Tvorba databázového výstupu
- Správa súborov
- Tvorba prezentácie

Úloha 2: Vypracuj nasledujúci test, jednu zo správnych možností zakrúžkuj

1) Osobný počítač má ešte bežne aj iné označenie pochádzajúce z angličtiny a to:

- a) personal calculator
- b) people computer
- c) personal computer

2) Základná zostava stolného počítača obsahuje

- a) monitor, klávesnicu, počítačovú skrinku, myš
- b) monitor, počítačovú skrinku, myš, skener
- c) monitor, myš, klávesnicu, tlačiareň

3) Hardvér je

- a) programové vybavenie počítača
- b) technické vybavenie počítača
- c) vybavenie počítača vstupno-výstupnými zariadeniami

4) Čo NEPATRÍ medzi hardvér ?

- a) procesor
- b) operačná pamäť
- c) operačný systém

5) Čo NEPATRÍ medzi softvér ?

- a) textový editor
- b) operačný systém
- c) operačná pamäť

6) Čo PATRÍ medzi vnútorné pamäte počítača (t.j. nie pamäťové médiá) ?

- a) DVD disk
- b) pamäťová karta
- c) operačná pamäť RAM

7) Čo NEPATRÍ medzi pamäťové zariadenia (vonkajšie pamäte) ?

- a) CD disk
- b) USB kľúč
- c) operačná pamäť RAM

8) Pamäte, z ktorých sa dá iba čítať, ale nie je možné na ne zapisovať majú skratku

- a) RUM
- b) RAM
- c) ROM

9) Čo vôbec NEPATRÍ medzi vstupno-výstupné zariadenia ?

- a) multifunkčné zariadenie
- b) reproduktory
- c) procesor

10) Čo NEPATRÍ medzi výstupné zariadenia ?

- a) monitor
- b) reproduktor
- c) myš

11) Všetky procesy v počítači sa spracovávajú a všetky programy sa spúšťajú v najdôležitejšej súčiastke počítača a síce

- a) v procesore

b) v pamäti

c) na pevnom disku

12) Softvér delíme na 5 základných druhov a to na

a) textové editory, grafické editory, tabuľkové editory, editory prezentácií a webovské prehliadače

b) pevné disky, pamäte, procesory, vstupné zariadenia a výstupné zariadenia

c) operačné systémy, aplikácie, programovacie prostredia

13) Ktorý z nasledovných operačných systémov Windows NEEEXISTUJE ?

a) Windows 2000

b) Windows XP

c) Windows Vista

d) Windows Extra

14) Ktorý z nasledovných programov NEPATRÍ medzi operačné systémy ?

a) Linux

b) MacOS

c) Windows

d) Matrix

15. Open Office je:

a) program na správu súborov

b) balík kancelárskych programov

c) archivačný a kompresný program

4. Vyhľadávanie informácií na internete

Úloha 1: Pomocou vyhľadávania na internete vypracuj nasledujúce úlohy

Vyhľadaj na Internete program Kina CINEMAX v Košiciach a do žltého poľa napíš názov najkratšieho filmu, ktorý premietajú tento týždeň v piatok:

V stredu dávajú v tomto kine rozprávku Na vlásku. Do modrého poľa zapíš o koľkej ho začínajú premietajú a do ružového poľa napíš, či bude dabovaná po slovensky, po česky alebo to bude film s titulkami:

Na stránke www.cp.sk nájdi autobusové spojenie z Trebišova do Košíc v piatok, tak, aby si do Košíc prišiel o 12.35 hod. Do červeného poľa napíš čas, o koľkej odchádza autobus z Trebišova, do zeleného poľa napíš ako dlho trvá cesta a do sivého poľa cenu cestovného lístka.

Zisti koľko stojí v kníhkupectve www.martinus.sk kniha od Daniela Heviera: Heviho diktátor (v kategórii učebnice a slovníky):

Aké je telefónne číslo do vašej školy?

Ako sa povie po španielsky ZLATO ?

Zisti aký je latinský názov liečivej rastlinky Podbeľ liečivý:

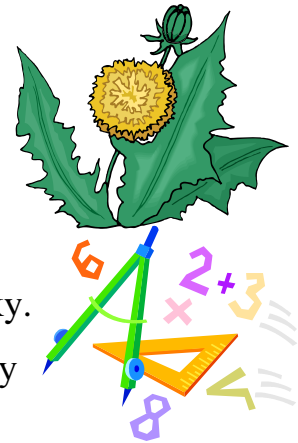
5. Nájdi na Internete na mape dedinku Bystrička a zisti ako sa volá najbližšie väčšie mesto:

6. Akú adresu má na internete Internetový časopis INFOVEKÁČIK ?

7. Tento súbor Ulož pod názvom: „tvoje krsné meno“.doc a pošli ho na e-mailovú adresu prezbruchova@zskrasku.tv

Úloha 2: Vypracuj pomocou použitia internetu pracovný list

1. Medzi liečivé rastliny patrí púpava lekárska. Nájdi na internete jej latinský názov.

2. <http://www.zsmalinovpart.edu.sk/matika/testy.htm>
Na tejto stránke si prever vedomosti z matematiky. Vyskúšaj si prirodzené čísla. Ak si zodpovedal všetky

otázky, napíš svoje skóre.

3. http://www.sheppardsoftware.com/world_geography/world_G0_1024_76_8.html

Vyskúšaj sa zo zemepisu. Na mapke klikni na hľadané miesto na Zemi. Ak si dohral, zapíš výsledok v % alebo čas. Dúfam, že s angličtinou si si poradil.

4. Nájdi februárové číslo 2010 časopisu Infovekáčik. Zapiš názov hry a zahraj si ju.

INFOVEKÁČIK

5. Na internete vyhl'adaj obrázok liečivej rastliny, zisti aj jej názov a vlož na koniec tohto dokumentu.

Bibliografia

Microsoft. (2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: windows.microsoft.com:
<http://windows.microsoft.com/sk-sk/windows/computer-parts#1TC=windows-7>

Wikipédia. (apríl 2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: sk.wikipedia.org:
<http://sk.wikipedia.org/wiki/Internet>

Wikipédia. (2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: sk.wikipedia.org:
<http://sk.wikipedia.org/wiki/Po%C4%8D%C3%ADta%C4%8D>

Wikipédia. (2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: sk.wikipedia.org:
<http://sk.wikipedia.org/wiki/Hardv%C3%A9r>

Wikipédia. (2014). Cit. 2014. Dostupné na Internete: sk.wikipedia.org:
<http://sk.wikipedia.org/wiki/Softv%C3%A9r>